

چشم انداز تازه اتصال ایران به چین

احداث جاده ۱۲۱ کیلومتری واخان در افغانستان، قفل معبر زمینی از همسایه شرقی ایران به چین را باز کرده است؛ ظرفیتی راهبردی برای تعدیل اتکای تجاری به آبراه‌های جنوبی که عملیاتی شدن آن در گرو بهسازی جاده‌ای و چراغ سبز گمرکی پکن است

چینی گذرگاه واخجیر، زیرساخت‌ها صرفاً با کاربری کنترل مرزی مستقرند و هیچ گونه پایانه گمرکی، تأسیسات قرنظینه یا گذرگاه تجاری رسمی فعال نیست. گشودن این درگاه نیازمند تصمیم اجرایی پکن است؛ تصمیمی که البته با توجه به گرایش فزاینده شرکت‌های چینی به پروژه‌های معدنی و نفتی افغانستان، از توجیه اقتصادی نیرومندی بر خوردار شده است.

۳- برطرف شدن نگرانی‌های امنیتی پکن: بزرگ‌ترین دغدغه چین برای گشایش تجاری این مرز، مراقبت‌های امنیتی نسبت به تحرکات گروه‌های مسلح افراطی در جوار ایالت سین کیانگ است که رفع آن نیازمند اعتمادسازی امنیتی میان کابل و پکن خواهد بود.

لزوم نقش آفرینی ایران؛ همگرایی زیرساختی و دیپلماسی فعال اتمام ۱۲۱ کیلومتر جاده واخان، بستر سرزمینی برای شکل‌گیری یک مسیر تازه را فراهم آورده است، اما بهر برداری اقتصادی از آن وابسته به کنشگری هوشمندانه تهران است. ایران با اتصال شبکه ریلی خوف-هرات و پایانه‌های مرزی فعال در شرق کشور (نظیر دوغارون و میلک)، زیرساخت لازم برای پیوند دادن این معبر به غرب آسیا و بنادر جنوبی را داراست. گشایش فنی واخان، ضرورت فعال‌سازی یک ابتکار دیپلماتیک سه‌جانبه میان «تهران، کابل و پکن» را آشکار می‌کند؛ گفت‌وگویی که بتواند همزمان با تشویق پکن به ایجاد گمرک در مرز واخجیر، استانداردسازی فنی مسیر در افغانستان را تسریع کرده و از این ظرفیت جغرافیایی جدید، بستری برای تقویت تعاملات اقتصادی منطقه‌ای بسازد.

تجاری باید از گمرکات و قلمرو دست‌کم ۲ کشور واسطه عبور کند؛ فرایندی که مستلزم پرداخت عوارض مضاعف ترانزیتی، توقف‌های طولانی در پایانه‌ها و تابعیت از نوسانات روابط دیپلماتیک پایتخت‌های منطقه است. کاهش واسطه‌ها به تنه‌ایک کشور (افغانستان)، بوروکراسی اداری و ریسک‌های ناشی از تصمیمات پیش‌بینی نشده را کاهش می‌دهد.

۲. آسیب‌پذیری کمتر در برابر رصد تحریمی: کشورهای آسیای مرکزی به دلیل ادغام بیشتر در بازارهای جهانی، به شدت تحت پایش و فشارهای ناشی از تحریم‌های ثانویه غرب قرار دارند و سخت‌گیری‌های روزافزونی بر مبادلات ترانزیتی اعمال می‌کنند. در مقابل، یک کانال ارتباطی مستقیم تر میان همسایگان، اصطکاک ناشی از رصد و ممانعت نهادهای ثالث را تعدیل می‌کند.

۳. رفع چالش تغییر بوژی در شبکه ریلی: ناوگان ریلی آسیای مرکزی بر اساس استاندارد عرض (۱۵۲۰ میلی‌متر) عمل می‌کند، در حالی که شبکه ریلی چین و ایران دارای استاندارد بین‌المللی (۱۴۳۵ میلی‌متر) هستند. این تفاوت فنی، کالاهارادر مرزهای قزاقستان و سرخس با چند روز معطلی و هزینه‌های تعویض چرخ یا تخلیه و بارگیری مجدد روبه‌رو می‌کند؛ مسئله‌ای که در ناوگان جاده‌ای مستقیم وجود ندارد.

۳ چالش تا بهره‌برداری تجاری

اگرچه شرایط اقلیمی پامیر با سرمای شدید و ارتفاع بالای ۴۰۰۰ متر همواره چالشی جدی برای تردد سنگین است، اما اقدام کابل در ایجاد بستری با عرض تا ۱۰ متر نشان می‌دهد که عبور از این دالان اولایک ناممکن فنی نیست و ثانیاً اراده جدی در کابل برای ایفای نقش مؤثر در یک چهارراه اتصال منطقه‌ای آن هم در مسیر جاده ابریشم جدید وجود دارد. با این حال، تبدیل این بستر کوهستانی به یک شاهراه ترانزیتی تمام فصل، نیازمند تحقق موارد زیر است:

۱- اقدامات تکمیلی فنی: تثبیت بستر، تکمیل آسفالت، احداث تونل‌ها و پناهگاه‌های بهمنی و بهسازی خطوط تغذیه‌کننده در شبکه جاده‌ای داخلی افغانستان.

۲- توسعه تأسیسات گمرکی در خاک چین: در حال حاضر در سوی

محمد حقگو
economice@khorasannews.com

افتتاح رسمی جاده ۱۲۱ کیلومتری «خامه-واخان» در بدخشان افغانستان، رخدادی قابل توجه در ژئوپلیتیک حمل‌ونقل منطقه به شمار می‌رود؛ رویدادی که به معنای باز شدن یکی از صعب‌العبورترین گذرگاه‌های کوهستانی تاریخ است. جاده‌ای که طبق اعلام وزارت فواید عامه افغانستان در ۲ فاز و با عرض بستر تا ۱۰ متر در میان رشته‌کوه‌های پامیر و هندوکش احداث شده. پس از دهه‌ها باریکه واخان را مستقیماً به نقطه صفر مرزی چین متصل کرده است. این تحول میدانی برای جمهوری اسلامی ایران که راهبرد تنوع‌بخشی به مسیرهای تجاری و مصون‌سازی اقتصاد در برابر شوک‌های ژئوپلیتیکی را پیگیری می‌کند، یک پنجره راهبردی برای اتصال زمینی به دومین اقتصاد جهان با کمترین واسطه ممکن محسوب می‌شود.

تعدیل اتکا به آبراه‌های آسیب‌پذیر

اهمیت راهبردی این رویداد برای تهران، از منطق شفاف «امنیت اقتصادی» سرچشمه می‌گیرد. در شرایط فعلی، نبض مبادلات بازرگانی ایران و چین منکب بر خطوط کشتیرانی، اقیانوس هند و آبراه‌های حساسی نظیر تنگه مالاکاست؛ گلوگاه‌هایی که همواره در تیررس نوسانات ژئوپلیتیکی و ریسک‌های امنیتی قرار دارند. رسیدن جاده افغانستان به مرز چین، افق ایجاد یک معبر مکمل زمینی را پیش روی ایران می‌گذارد. هرچند ترانزیت جاده‌ای به لحاظ حجم جایگزین ناوگان عظیم دریایی نخواهد شد، اما جود یک شریان مستقیم در شرق، گزینه‌ای ملموس برای تضمین زنجیره تأمین کالاهای ضروری و ایجاد مسیرهای موزی تجاری به شمار می‌رود.

فراتر از کاهش مسافت؛ معمای جذابیت واخان

و مسیرهای مشابه برای ایران چیست؟

شاید در نگاه نخست این پرسش مطرح شود که با وجود شبکه جاده‌ای هموارتر و خطوط ریلی آسیای مرکزی، چه توجیهی برای سرمایه‌گذاری و اهمیت قائل شدن برای چنین معبری کوهستانی وجود دارد؟ و لو این که طول این معبر شاید چند صد کیلومتر کوتاه‌تر باشد، پاسخ این پرسش در تفاوت ساختاری این دو مسیر نهفته است:

۱. کاهش اصطکاک چندمرزی: در دالان‌های سنتی شمالی، بار

روایت فرهیختگان از فرجام یک صندلی پر حاشیه

استعفای وزیر نفت بایک سال تاخیر!

پاک‌نژاد در شرایطی از صندلی وزارت نفت کنار رفت که ناظران آن را با پرونده کودتای تراستی‌ها مرتبط می‌دانند. با این حال، گزینه سرپرستی کنونی نیز طبق این روایت محل سوال جدی است

گروه اقتصاد- محسن پاک‌نژاد، در نهایت از صندلی وزارت نفت کنار رفت؛ پایانی بر ماراتن شایعاتی که ماه‌هاست، اهروهای خیابان طالقانی را درگیر کرده بود. اما آیا این خدا حافظی که دولت آن را «شخصی» می‌خواند، تنها یک جابه‌جایی مدیریتی ساده است؟ مرور کارنامه‌های اخیر نشان می‌دهد که خروج پاک‌نژاد از دولت، نه یک تصمیم ناگهانی، که «استعفایی بایک سال تاخیر» برای فرار از تبعات پرونده‌ای است که در آن، میلیارد‌ها دلار پول نفت کشور، در هزار توی «تراستی‌بازی» گم شده و معیشت مردم را هدف قرار داده است. این گزارش در مرحله بعد، انتصاب سرپرست فعلی رانیز محل سوال دانسته است. شامگاه دوزخ قبل، محمد مهدی طباطبایی، معاون ارتباطات و اطلاع‌رسانی دفتر رئیس‌جمهور، رسماً خبر این تغییر اعلام کرد و گفت: «مهندس پاک‌نژاد به دلایل شخصی، پیشتر استفا کرده بودند که مورد قبول رئیس‌جمهور قرار نگرفته بود، در نهایت امروز رئیس‌جمهور این موضوع را پذیرفتند و طی حکمی، حمید پورده‌به‌عنوان سرپرست وزارت نفت منصوب شد.»

اگرچه معاون اطلاع‌رسانی دفتر رئیس‌جمهور، ترجیح داد جزئیات چرایی این استعفا را در لافافه «دلایل شخصی» ببیند، اما اخبار غیررسمی حکایت از وجود ریشه‌این ماجرا در اتفاقاتی دیگر دارد. فرهیختگان با پرداختن به این موارد آورده است: شنیده‌ها حاکی از آن است که رئیس‌جمهور در یکی از جلسات هیئت دولت، با انتقاد صریح از تصمیمات پاک‌نژاد، به موضوع استعفا او پیش از جنگ و همچنین نظر رهبر شهید انقلاب در خصوص وزارت نفت اشاره کرده

است. احتمالاً اشاره به نظر رهبر شهید انقلاب، بی‌ارتباط با اخلاف شدیدی که در پروسه بازگرداندن پول نفت ایران رقم خورد، نیست، در دوران وزارت پاک‌نژاد، کار گروه مقابله با تحریم نفتی که توانسته بود پس از کمپین فشار حداکثری ترامپ در سال ۹۷، نفت ایران را به فروش برساند، به حاشیه رانده شد. در این دوره، شرکت ملی نفت و معاونت امور بین‌الملل، میزان بار افرادی شدند که با تصمیمات شائبه‌برانگیزشان، ضربات سنگینی به اقتصاد کشور زدند.

پرونده باز؛ ۹۰ میلیون بشکه در ابهام

این روزنامه با استناد به گزارش دیگر خود در نهم مهر ماه با عنوان «ابردهکار نفتی پشت صحنه افشاگری‌ها» افزوده است: از مهر ماه سال ۱۴۰۴ تا اسفندماه، بایک قرار داد فروش بلندمدت برای فروش محصولات از مخازن پوششی کشور چین، حدود ۹۰ میلیون بشکه نفت به ارزش ۵ میلیارد و ۹۵۰ میلیون دلار به «ح.آ» که یک صراف بود، تحویل شده است. از این مبلغ، «ح.آ» نزدیک به ۲ میلیارد دلار به شرکت ملی نفت بدهکار است و با وجود گذشت ۶ ماه از تحویل آخرین محموله، بی‌هنوز این مبلغ را تسویه نکرده است. این تراستی به بهانه تحریم و افشای اطلاعات، از اطلاع‌رسانی درباره وضعیت محموله‌هایی که طبق اسناد همچنان تحت مالکیت شرکت ملی نفت قرار دارند، خودداری کرده است.

همکار گرامی
سرکار خانم زهرا ضیائی
با نهایت تأسف و تأثر درگذشت پدر همسر گرامیتان
شادروان علی اکبر عزت طلب
را حضور جنابعالی و خاندان گرامی صمیمانه تسلیت عرض می‌نمائیم.
«ما را در غم خود شریک بدانید»
همکاران شمار سازمان آگهی‌های روزنامه خراسان
گروه رسانه‌ای دانش پیام

۲۱۲۶۶۹

استاد محترم جناب آقای
دکتر حسین رحیمی
بانهایت تأسف و تأثر ضایعه درگذشت
پدر گرامیتان را تسلیت عرض میکنیم
از درگاه خداوند متعال برای آن مرحوم
علو درجات و برای بازماندگان صبر
مستثل می‌نمائیم
اعضای هیات علمی و دستیاران
فوق تخصصی هماتولوژی و انکولوژی
دانشگاه علوم پزشکی مشهد

۲۱۲۶۷۷

ناباورانه چهار سال از هجران اندوهناک
پدر عزیزمان گذشت، اما بر ما سالیها.
اکنون با دنیایی از غم و مرور خاطرات خوش
با پدر بودن ادامه حیات می‌دهیم.
چهارمین سالگرد پدر مهربانمان
حاج احمد ملازاده یزدانی
را گرامی می‌داریم.
خانواده ملازاده یزدانی

۲۱۰۰۹۵

خانواده محترم
ابراهیم زاده فخار
با نهایت تأسف و تأثر درگذشت شادروان
مهدی ابراهیم زاده فخار
را به شما و سایر بازماندگان تسلیت عرض
می‌نماییم. ما را در غم خود شریک بدانید.
کیومرث و سیامک فارسین

۲۱۲۶۶۹

سفارش آنلاین
امکان ارسال عکس
دریافت فاکتور
استفاده از متن‌های پیشنهادی

تلفن تماس بخش پشتیبانی
۳۷۰۰۹۹۱۴

WWW.370101R
آسان‌ترین راه سفارش آگهی ترحیم و تسلیت

ممنوعیت واردات کالای کامل لوازم خانگی پابرجاست

در جلسه کارگروه ماده ۴ قانون ساماندهی و نظارت بر تجارت مرزی، مقرر شد دستگاه‌های مرتبط در سریع‌ترین زمان ممکن زیرساخت‌های لازم برای تأمین و واردات مواد اولیه

و قطعات مورد نیاز تولید کنندگان لوازم خانگی را فراهم کنند. بر اساس این تصمیم، اولویت ظرفیت وارداتی با قطعات و اقلام مورد نیاز واحدهای تولیدی خواهد بود و موانع مربوط به ثبت سفارش و تعهدات ارزی نیز باید برطرف شود. این تصمیم به هیچ عنوان به معنای آزاد شدن واردات کالای کامل لوازم خانگی نیست و واردات محصولات نهایی همچنان ممنوع است. سقف ۱۰۰ میلیون دلار پیش‌بینی شده تا پایان سال نیز در راستای تأمین نیاز تولید و تنظیم زنجیره تأمین در نظر گرفته شده و مشروط به فراهم شدن مقدمات اجرایی است.

توقف موقت به‌روزرسانی قیمت‌ها در پلتفرم‌های خودرویی

تغییرات قیمت دلار در بازار آزاد، فضای روانی بازار را از حمله بازار خودرو ر تحت تأثیر قرار داده است. در چنین شرایطی، دیروز رئیس پلیس امنیتی اقتصادی در ارجا گفت: در پی

انتشار قیمت‌های کاذب و غیر واقعی ارز در برخی سایت‌ها، بر خور د قضایی و پلیسی با منتشر کنندگان آغاز می‌شود. در این حال تسنیم گزارش داد: فعالان این حوزه معتقدند در شرایطی که معاملات در بازار به دلیل هیجانات کاذب و پیش‌بینی ناپذیری قیمت‌ها قفل شده است، انتشار قیمت‌های لحظه‌ای در وبسایت‌های مرجع نه تنها کمکی به شفافیت نمی‌کند، بلکه ممکن است خود به عاملی برای دامن زدن به قیمت‌های غیر واقعی و سودجویی دلالان تبدیل شود. این گزارش می‌افزاید: در اطلاعیه مشترکی که بسیاری از سایت‌ها منتشر کرده‌اند، آمده است: «با توجه به شرایط هیجانی و نوسانات فعلی بازار، موقتاً امکان به‌روزرسانی قیمت خودروها وجود ندارد. به محض ایجاد ثبات در بازار و روند کاهش قیمت‌ها یا رسیدن به یک تعادل نسبی، قیمت‌ها مجدداً به‌روزرسانی خواهند شد.»

جراحی حساب‌های بانکی

عبدالنصر همتی، رئیس کل بانک مرکزی، از آغاز فرایند ساماندهی و کاهش حساب‌های بانکی کشور خبر داد. طبق آمارهای رسمی، هم‌اکنون حدود ۶۵۰ میلیون

حساب بانکی در شبکه بانکی کشور فعال است؛ رقمی که با استانداردهای جهانی (کمتر از ۲ حساب برای هر فرد) فاصله معناداری دارد و حاکی از وجود میانگین ۸ تا ۱۰ حساب برای هر ایرانی است.

بانک مرکزی در راستای ارتقای انضباط مالی و سلامت شبکه بانکی، برنامه‌ای دو ساله برای کاهش این تعداد به ۳۰۰ میلیون حساب را در دستور کار قرار داده است. همتی تأکید کرد که در مرحله نخست، حذف حدود ۱۰۰ میلیون حساب مازاد و غیر فعال پیش‌بینی شده است. هدف اصلی این اقدام فراتر از کاهش صرف تعداد حساب‌ها، مسدودسازی مجاری نفوذ اقتصادی است:

- ۱. سد راه پولشویی:** بخش قابل توجهی از این حساب‌ها، ابزاری برای دور زدن سیاست‌های پولی و انجم‌اتر اکثش‌های مشکوک هستند.
- ۲. مقابله با حساب‌های اجاره‌ای:** بسیاری از این حساب‌ها بدون اطلاع صاحبان اصلی، در بازارهای سفته‌بازی (ارز و طلا) مورد سوءاستفاده قرار می‌گیرند. شناسایی این حساب‌های «وکالتی» یا جعلی، اولویت اصلی در مبارزه با پولشویی است.
- پیش از این پیچیدگی فرایند بستن حساب‌های مازاد (نیاز به مراجعه حضوری به تنگ‌ک شعب بانک‌ها) مانعی برای انضباط شخصی مشتریان بود. با رونمایی از «سامانه حسام»، این محدودیت برداشته شده است. مردم می‌توانند با ورود به این سامانه، یکپارچه از وضعیت حساب‌های خود مطلع شده و نسبت به بستن حساب‌های غیر ضروری و مشخص کردن «حساب پایه» اقدام کنند.
- این اقدام بانک مرکزی، تلاشی برای شفاف‌سازی مالی و کاهش مخاطرات شبکه بانکی است که انتظار می‌رود با همکاری مردم، گام مهمی در مسیر کاهش فعالیت‌های غیرقانونی مالی بردارد.